

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.386/2012/39. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2013. év szeptember hó 11. és 12. napján** tartott nyilvános és folytatólagos tárgyalás alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A rablás büntette és más bűncselekmények miatt I.r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a **Fővárosi Törvényszék** 2012. június 26. napján kelt **14.B.1655/2010/88. számú** ítéletét I. r. és III. r. vádlottak tekintetében **megváltoztatja.**

I. r. vádlott szabadság és emberi méltóság elleni bűncselekményeit **6 rendbelinek minősíti.**

A szabadságvesztés büntetésének tartamát **5 (öt) évre enyhíti.**

III. r. vádlott szabadság és emberi méltóság elleni bűncselekményeit **6 rendbelinek minősíti**, melyből 4 rendbelit társtettesként, 2 rendbelit bűnsegédként követett el.

A szabadságvesztés büntetésének tartamát **4 (négy) évre enyhíti.**

A polgári jogi igény elbírálása körében az ítélet rendelkezését akként helyesbíti, hogy a polgári jogi igény **érvényesítését utasítja egyéb törvényes útra.**

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét I. és III. r. vádlottakkal szemben **helybenhagyja.**

Felhívja a Fővárosi Törvényszéket, hogy a bűnjelekkel kapcsolatban a Be. 571. §-a szerinti **különleges eljárást folytassa le.**

A másodfokú eljárásban felmerült **30.760.-** (Harmincezer-hétszázhatvan) forint bűnügyi költséget az **állam viseli.**

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A Fővárosi Bíróság a 2009. június 22. napján kelt **18.B.223/2006/149.** számú ítéletével I. r. vádlottat 6 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b.) pontja szerint minősülő rablás büntette, 10 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés c.) pontja szerint minősülő rablás büntette miatt, melyet 14 esetben társtettesként, 2 esetben bűnsegédként követett el és 3 rb. cselekmény kísérleti szakban maradt, valamint 7 rb. a Btk. 175. § (1) bekezdésébe ütköző személyi szabadság megsértésének büntette miatt halmazati büntetésül 10 évi fegyházbüntetésre, 9 évi közügyektől eltiltásra és a közúti járművezetéstől 6 évi eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

II. r. vádlottat 6 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b.) pontja szerint minősülő rablás büntette, valamint 10 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés c.) pontja szerint minősülő rablás büntette miatt, melyből 2 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés d.) pontja szerint minősülő rablás büntette, 2 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő rablás büntette miatt, melyet 18 esetben társtettesként, 2 esetben bűnsegédként követett el és 4 rb. cselekmény kísérleti szakban maradt, továbbá 7 rb. a Btk. 175. § (1) bekezdésébe ütköző személyi szabadság megsértésének büntette miatt halmazati büntetésül 12 évi fegyházbüntetésre, 9 évi közügyektől eltiltásra és a közúti járművezetéstől 6 évi eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

III. r. vádlottat 6 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b.) pontja szerint minősülő, valamint 10 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés c.) pontja szerint minősülő rablás büntette miatt, melyet 10 esetben társtettesként, 6 esetben bűnsegédként követett el és 3 rb. cselekmény kísérleti szakban maradt, valamint 7 rb. a Btk. 175. § (1) bekezdésébe ütköző személyi szabadság megsértésének büntette miatt halmazati büntetésül 9 évi fegyházbüntetésre, 9 évi közügyektől eltiltásra és a közúti járművezetéstől 7 évi eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A Fővárosi Bíróság I. r. és III. r. vádlottakat az ellenük 2 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b.) pontja szerint minősülő rablás büntette, 2 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés c.) pontja szerint minősülő rablás büntette és 1 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés c.) pontja szerint minősülő rablás büntette miatt emelt vád alól, amelyből 2 rb. cselekmény kísérleti szakban maradt (vádirat II., V-VI. XV. és XVII. pontjai); I. r. vádlottat továbbá 1 rb. a Btk. 170. § (5) bekezdése szerint minősülő és büntetendő testi sértés büntette (vádirat XXII/2. pont); II. r. vádlottat pedig az ellene 2 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b.) pontja szerint minősülő rablás büntette (vádirat XV. és XVII. pontjai) miatt emelt vád alól felmentette.

Az ítélet felmentő rendelkezései ellen sem az ügyész, sem a vádlottak, sem a védők nem jelentettek be fellebbezést, ezért a Be. 348. § (2) bekezdés alapján e tekintetben beállt a részjogerő.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2010. november 04. napján kelt 3.Bf.333/2009/32. számú végzésével a Fővárosi Bíróság 2009. június 22. napján kelt 18.B.223/2006/149. számú ítéletét mindhárom vádlott tekintetében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

- - - o o o - - -

A megismételt eljárásban a Fővárosi Törvényszék a 2012. június 26. napján kelt **14.B.1655/2010/88.** számú ítéletében

I. r. vádlottat 6 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b.) pontja szerint minősülő rablás büntette, 10 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés c.) pontja szerint minősülő rablás büntette, melyet 14 esetben társtettesként, 2 esetben bűnsegédként követett el és 3 rb. cselekmény kísérleti szakban maradt, valamint 7 rb. a Btk. 175. § (1) bekezdésébe ütköző társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette miatt halmazati büntetésül 7 évi fegyházbüntetésre és 5 évi közügyektől eltiltásra ítélte, valamint megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

II. r. vádlottat 6 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b.) pontja szerint minősülő rablás büntette, valamint 10 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés c.) pontja szerint minősülő rablás büntette miatt, 2 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés d.) pontja szerint minősülő rablás büntette, valamint 2 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő rablás büntette miatt, melyet 18 esetben társtettesként, 2 esetben bűnsegédként követett el és 4 rb. cselekmény kísérleti szakban maradt, továbbá 7 rb. a Btk. 175. § (1) bekezdésébe ütköző személyi szabadság megsértésének büntette miatt, melyet 3 esetben társtettesként, 4 esetben bűnsegédként követett el, halmazati büntetésül 9 évi fegyházbüntetésre és 5 évi közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

III. r. vádlottat 6 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b.) pontja szerint minősülő, valamint 10 rb. a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés c.) pontja szerint minősülő rablás büntette, melyet 10 esetben társtettesként és 6 esetben bűnsegédként követett el és 3 rb. cselekmény kísérleti szakban maradt, valamint 7 rb. a Btk. 175. § (1) bekezdésébe ütköző személyi szabadság megsértésének büntette, melyet 4 esetben társtettesként, 3 esetben bűnsegédként követett el, miatt halmazati büntetésül 6 évi fegyházbüntetésre és 5 évi közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A sértettek polgári jogi igényét a törvény egyéb útjára utasította. Kötelezte a vádlottakat a bűnügyi költség arányos összegű megfizetésére.

- - - o o o - - -

Az ítélet ellen

- az ügyész I. r. és III. r. vádlottak terhére, a büntetés súlyosítása érdekében;
- I. r. vádlott és védője, valamint III. r. vádlott és védője felmentésért és enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

Az elsőfokú bíróság ítélete **II. r. vádlottal** szemben jogerőre emelkedett, ezért a felülbírálat a Be. 349. § (1) bekezdés értelmében e vádlottra kizárt.

A **Fővárosi Főügyészség** a fellebbezés **Bf.457/2000. számon** benyújtott írásbeli indokolásában arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket helyesen vette számba, azonban az enyhítő körülményeknek túlzott jelentőséget tulajdonított.

Az időmúlás esetében nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a nagyszámú és jelentős tárgyi súlyú bűncselekmények miatt az eljárás lefolytatása szükségszerűen több időt igényelt.

A súlyosító körülmények közül a halmazat, a hosszabb időn keresztül, szervezetten, rendszeres haszonszerzés céljából történő elkövetés és a hasonló cselekmények elszaporodottsága nagy nyomatékka értékkelendők. A cselekmények gátlástalan, több esetben rendőri intézkedést színlelve, lőfegyver utánzattal, útonálló módon történő elkövetését szintén nagyobb súllyal kell értékelni.

A kiszabott büntetés nem igazodik a vádlottak személyében és az elkövetett cselekményekben rejlő társadalomra veszélyességhez, és nem szolgálja a büntetési célokat sem.

Ezért mindkét vádlottal szemben a szabadságvesztés tartamának súlyosítása indokolt és szükséges.

A **Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.1056/2012/2. számú** átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával járt el, azonban a megismételt eljárásban nem tett mindenben eleget az ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében foglalt iránymutatásnak, mert a bűnjelekkel kapcsolatban az ítélet semmilyen rendelkezést nem tartalmaz.

A törvényszék a történeti tényállást illetően ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, az ítélet ennek ellenére megalapozatlan, mert az előéleti adatok hiányosak, illetve a tényállás iratellenes.

Indítványozta az ügyben tárgyalás tartását, az elsőfokú iratok 54. szám alatti átirat és a nyomozati iratok 5655. oldalon található hivatalos feljegyzés ismertetését. Az ily módon tárgyalás anyagává tett és az elsőfokú eljárásban már ismertetett iratok alapján az I. r. és III. r. vádlottak korábbi büntetéseinek kiegészítése, illetve az I.

tényállás esetében az eltulajdonított összeg pontosítása, míg a IX. tényállásnál pedig az iratokat megtaláló személy megnevezése szükséges.

Az így kiegészített és pontosított tényállás megalapozott és irányadó a másodfokú eljárásban is. A törvényszék indokolási kötelezettségének eleget tett és számot adott arról, hogy milyen bizonyítékok alapján állapította meg, hogy az I. r. és III. r. vádlottak részt vettek a bűncselekmények elkövetésében. Okszerűen vont következtetést az I. r. és III. r. vádlottak bűnösségére és a cselekményeket is törvényesen minősítette.

A büntetés kiszabási körülményeket ki kell egészíteni a riasztópisztollyal és rendőri intézkedést színlelve történt elkövetési módokkal. A bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a vádlottak a sorozatjellegű bűncselekmények elkövetéséhez járművet használtak, ennek ellenére járművezetésről eltiltást nem alkalmazott.

Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamát súlyosítsa, járművezetéstől eltiltást alkalmazzon a vádlottakkal szemben, a bűnjelekkel kapcsolatban pedig utasítsa a törvényszéket a Be. 570-571. § szerinti különleges eljárás lefolytatására.

A III. r. vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolásában - annak irányát megváltoztatva - elsődlegesen a bizonyítékok értékelése körében az indokolási kötelezettség nem teljesítése miatt a Be. 373. § (1) bekezdés III/a.) és III/b.) pontjai alapján az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

Szabálysértésekre is hivatkozott, melyek lényeges hatással voltak a bizonyítási eljárás lefolytatására:

- álláspontja szerint a tanúk kihallgatására törvénysértő módon került sor, ugyanis az elsőfokú bíróság nem tisztázta, hogy a tanúk vallomástételének abszolút vagy relatív akadálya (Be. 81-82. §) fennállt-e.

- a Fővárosi Ítéltábla előtt 3.Bf.333/2009. számon folyamatban volt eljárásban bizonyítási indítványokat terjesztettek elő, melyeket az elsőfokú bíróság nem bírált el és határozatában sem adta indokát az esetleges elutasításnak, ezáltal a védekezéshez való jog sérült.

- a tényállás XVI. pontja esetében az elsőfokú bíróság ítéletében egy videofelvételre hivatkozik, azonban azt nem tette tárgyalás anyagává, e nélkül pedig a felvétel felhasználása törvénysértő.

Kiemelte, hogy az eljárás során okirattal igazolták, hogy III. r. vádlott egyéni vállalkozóként a Budapest III. kerületben egy húsboltot üzemeltetett, alkalmazottat nem foglalkoztatott. Ezt tanúk is tudják igazolni - nevezetesen ... -, akik kihallgatására indítványt is tett. A tényállás X-XI. és XIII. pontjai tekintetében nyugtát csatoltak arról, hogy a III. r. vádlott ezeken a napokon az üzletben árut adott el, mely egyértelműen cáfolja, hogy a bűncselekmény elkövetésében részt vett. Ugyancsak csatolták tanú 1-2. írásbeli nyilatkozatát, akik igazolták, hogy a tényállás I. pontjában foglalt cselekmény időpontjában együtt vásároltak. Ezeket az okiratokat az elsőfokú bíróság nem ismertette és nem is értékelte a bizonyítékok mérlegelésekor.

Másodlagosan - a XXII. tényállás kivételével - III. r. vádlott bizonyítottság hiányában történő felmentését és a büntetés lényeges enyhítését indítványozta.

III. r. vádlott írásbeli beadványában - a XXII. tényállás kivételével - továbbra is tagadta a bűncselekmények elkövetését.

A tényállás I. pontja esetében hivatkozott tanú 1-2. nyilatkozatára, amely bizonyítja ártatlanságát.

A tényállás VII-VIII-IX. és XIV. pontjaiban foglalt cselekmények tekintetében megismételte védekezését, miszerint egyéni vállalkozóként húsboltot üzemeltetett - erről csatolt egy működési engedélyt és egy ... igazolást -, ezen rablások idején is a boltban tartózkodott, illetve kiemelte, hogy a tanúvallomások és az egyéb bizonyítékok nem elegendőek bűnösségének megállapítására.

A tényállás X-XI. és XIII. pontjainál a becsatolt nyugták bizonyítják, hogy a húsboltjában vevőt szolgált ki, ezért nem lehetett a bűncselekmények helyszínén.

A tényállás III-IV., XVI. és XVIII. cselekményei körében beadványában részletesen foglalkozott a rendelkezésre álló bizonyítékokkal, hangsúlyozva, hogy a sértettek sem ismerték fel egyetlen alkalommal sem, illetve a XVI. pontnál az elsőfokú tárgyaláson a videofelvétel levetítésére nem került sor.

A tényállás XIX-XX-XXI. pontjainál pedig egyáltalán nincs bizonyíték, ami alapján meg lehetne állapítani, hogy részt vett a cselekmények elkövetésében.

1-5.sz. tanúk tanúkénti kihallgatását tartotta szükségesnek, e körben csatlakozott védőjéhez.

Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a 2011. március 23-án elkövetett rablás büntette kísérlete kivételével, melyben bűnösségét elismerte, mentse fel az ellene emelt vád alól és a kiszabott büntetést enyhítse. Hivatkozott arra, hogy büntetlen előéletű, a tényállás XXII. pontjában foglalt rablásban anyagi nehézségei miatt vett részt, egészségi állapota megromlott, gyermekinek szükségük van rá anyagilag és mentálisan - ez utóbbinak igazolására pszichológus véleményét csatolta -, jelentős az időmúlás és a cselekményben ő maga is életveszélyes sérülést szenvedett.

- - - o o o - - -

A Fővárosi Ítéltábla a Be. 353. § (1)-(2) bekezdése alapján mellőzhetetlenek tartotta bizonyítás felvételét.

Ennek oka, hogy a tényállás felderítetlen III. r. vádlott által előterjesztett védekezés ellenőrzése körében; illetve hiányos, melyet az eredményez, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítás eszközéül szolgáló, releváns iratokat nem ismertetett, a lényegének megjelölésével sem [Be. 301. § (1) bekezdés].

Ezért az ítéltábla a Be. 353. § (1) bekezdés alapján a megalapozatlanság kiküszöbölésére bizonyítást vett fel, melynek során tárgyaláson ismertette

- a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.333/2009. számú iratból a 24. sorszám alatt csatolt APEH igazolást, tanú 1-2. nyilatkozatát és három darab pénztárbizonylatot

2000. augusztus 28., október 03. és november 10. napján történt vásárlásokról,

- a Fővárosi Törvényszék 14.B.1655/2010. számú iratból az 54. szám alatti rendőri jelentést,
- a nyomozati irat 5655. oldaláról hivatalos feljegyzést, 5657-5659. oldaláról rendőri jelentést, 1159. oldaláról a sértett átiratát, 5371. oldaláról hivatalos feljegyzést, 4813. oldaláról a feljelentés kiegészítést.

- - - o o o - - -

A lefolytatott bizonyítást követően a tárgyaláson az **ügyész** az írásbeli átiratában foglaltakkal egyező indítványt tett.

Az **I. r. vádlott védője** a XXII. vádpont kivételével bizonyítottság hiányában I. r. vádlott felmentését indítványozta a Be. 352. § (3) bekezdése alapján, eltérő tényállás megállapítása mellett. Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában részletezte a tanúk által elmondottakat, azonban figyelmen kívül hagyta, hogy a tanúk közül nagyon sokan olyan személyleírást adtak, ami nem illik a vádlottakra. Több tanú ismerte a vádlottakat és valamennyien azt mondták, hogy ha ők lettek volna, felismerték volna őket. Egyik helyszínen sem találtak DNS mintát, hajszaát vagy olyan tárgyi bizonyítékot, ami védenca cselekmények elkövetésében való részvételét bizonyítja.

A büntetés kiszabása körében hivatkozott arra, hogy az I. r. vádlott jelenleg három gyermek eltartásáról gondoskodik és több munkahelye van, hogy családját el tudja tartani. Álláspontja szerint az ítélet belső arányosságára tekintettel is a kiszabott büntetés enyhítése indokolt oly módon, hogy azt az előzetes fogvatartásban töltött idővel kitöltötnék lehessen tekinteni.

A **III. r. vádlott védője** a fellebbezés írásbeli indokolását tartalmazó beadványában foglaltakat fenntartotta.

I. r. vádlott az utolsó rablási kísérlet kivételével a másodfokú eljárásban is tagadta a bűncselekmények elkövetését és a tényállás I., III-IV., VII-XI., XIII-XIV., XVI., XVIII-XXI. pontjai tekintetében az ellene emelt vád alóli felmentését indítványozta. A tényállás XXII. pontja esetében megbánásának adott hangot és a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

III. r. vádlott az írásbeli beadványával egyezően nyilatkozott.

A bejelentett fellebbezések - enyhítésre irányulóan - eredményre vezettek.

- - - o o o - - -

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Tekintettel arra, hogy a III. r. vádlott védője számos eljárásjogi szabálysértésre hivatkozott, az ítéltábla elsődlegesen azt vizsgálta, hogy ezek megvalósultak-e és ha igen, befolyásolták-e a bizonyítás törvényességét, korlátozták-e a részt vevő személyek jogainak gyakorlását, illetve az elsőfokú bíróság eleget tett-e indokolási kötelezettségének.

Ennek eredményeként azt állapította meg, hogy a törvényszék a részletes, minden körülményre kiterjedő bizonyítási eljárást a perrendi szabályok szerint folytatta le. Az elsőfokú bíróság a jegyzőkönyvek készítésekor maradéktalanul megtartotta a Be. 250. § (2) és (3) bekezdésben foglalt követelményeket. Az eljárás során az ügyész, a vádlottak és a védők nem indítványozták a Be. 254. § (1) bekezdés értelmében a jegyzőkönyvek kiegészítését vagy kijavítását, ezért a felülbírálat alapját azok tartalma képezte.

A másodfokú bíróság alaptalannak találta az arra történő utalást is, hogy a tanúk kihallgatásánál a törvényszék nem tartotta be a büntető eljárási törvény rendelkezéseit, mert nem tisztázta, hogy a tanúk vallomástételének van-e abszolút vagy relatív akadálya (Be. 81-82. §). A jegyzőkönyv alapján ugyanis megállapítható, hogy valamennyi tanú nyilatkozott akként, hogy: „a vádlottakkal rokoni kapcsolatban nem állok, vallomástételemnak törvényi akadálya nincs”. Mindezek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást - így a tanúk kihallgatását is - szabályosan folytatta le, olyan körülményt, melyből a tanúk vallomás megtagadási jogára lehetne következtetni, a védő sem jelölt meg.

A Be. 260. § (1) bekezdés utolsó mondata és a Be. 285. § (3) bekezdés szerint a bizonyítási indítványok elutasításának az ítéletben történő indokolása a bíróság törvényben meghatározott kötelessége. A Fővárosi Ítéltábla előtt 3.Bf.333/2009. számon folyamatban volt eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványokat a másodfokú bíróság elutasította. A törvényszék előtt 14.B.1655/2010. számon indult eljárásban azonban az ügyész, a vádlottak és a védők bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő (elsőfokú iratok 79. számú jegyzőkönyv 13. oldal és a 88. számú jegyzőkönyv 2. oldal), így a bíróság mulasztására történt hivatkozás sem helytálló.

A bíróság csak olyan bizonyítékot használhat fel és értékelhet, amelyet a tárgyalás anyagává tett. Az iratok alapján tényként megállapítható, hogy a tényállás XVI. pontja esetében a bíróság a videofelvételt nem játszotta le és az eljárás résztvevői azt a tárgyaláson nem tekintették meg. A törvényszék azonban az ítéletben az 59. oldal negyedik bekezdésben a fényképfelvételekre hivatkozott, melyet az elsőfokú iratok 79. számú jegyzőkönyv 10. oldalon rögzítettek szerint a bizonyítás anyagává tett, így a felvételek felhasználása nem törvénysértő.

Az ítéltábla nem osztotta a védelem azon álláspontját sem, miszerint az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét nem megfelelő mértékben teljesítette, ezért a Be. 373. § (1) bekezdés III/a.) pontja alapján az ítélet hatályon kívül helyezése

indokolt. A töretlen bírói gyakorlat szerint az indokolási kötelezettség megszegése csak akkor eredményez feltétlen hatályon kívül helyezést, ha a megtámadott határozat indokolása tény- vagy jogkérdések tekintetében oly mértékben hiányos, hogy abból nem állapítható meg, hogy a bíróság a döntését mire alapította (1/2007. BK vélemény). A törvényszék ítéletében részletesen vizsgálta a vádlottak vallomását és tényállási pontonként mérlegelte a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokat is, melynek során indokolási kötelezettségét a szükséges mértékben teljesítette.

Az elsőfokú bíróság a Be. 75. § (1) bekezdésben megfogalmazott ügyfelderítési kötelezettségnek túlnyomórészt eleget tett. Annak hiányossága III. r. vádlott által előadott védekezés ellenőrzésének elmulasztásában mutatkozik, az elsőfokú bíróság nem tette tárgyalás anyagává a becsatolt okirati bizonyítékokat, ezáltal nem is vizsgálta azok tartalmát. A III. r. vádlott és védője hivatkozása e körben helytálló volt, a másodfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.333/2009. számú iratból a 24. sorszám alatt csatolt APEH igazolást, tanú 1.2. nyilatkozatát és három darab pénztárbizonylatot ismertette és az ítélet indokolását kiegészítve, azt értékelte a bizonyítékok között.

A további bizonyítási indítványokat - mely 3-6. sz. tanúk tanúkenti kihallgatására irányult - a másodfokú bíróság elutasította, mert ezen eljárási cselekmények hiányában is a tényállás kétséget kizáró módon megállapítható volt, további bizonyítás az eljárás indokolatlan elhúzódását eredményezte volna.

- - - o o o - - -

Az ítéltábla álláspontja szerint az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadálya nem merült fel. Ennek során megállapítást nyert, hogy az ítélet a Be. 351. § (2) bekezdés b.) pont II. fordulat és c.) pont alapján viszont megalapozatlan, mert a tényállás kisebb részben hiányos és iratellenes. Ezt a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a.) pont értelmében az iratok tartalma és a felvett bizonyítás alapján történt kiegészítéssel és helyesbítéssel orvosolta.

Az ítéletben a vádlottak személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket az elsőfokú ítélet kihirdetése óta bekövetkezett változásokra tekintettel pontosítja:

I. r. vádlott három kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. ... nevű gyermeke után havi 50.000.- forint gyermektartásdíjat fizet, felesége - akinek neve helyesen ... - korábbi kapcsolatából származó gyermeke után a bíróság 14.000.- forint gyermektartásdíj fizetési kötelezettséget állapított meg, amelyet felesége helyett ő fizet (másodfokú iratok 39. számú jegyzőkönyv 6. oldal).

III. r. vádlott jelenleg a Kft. alkalmazásában áll (másodfokú iratok 16. szám alatti beadvány).

III. r. vádlottal szemben 2011. július 11. napján büntetőeljárás indult zaklatás vétsége miatt a Dunakeszi Rendőrkapitányságon 13120-1295/2011. bü. számon (elsőfokú iratok 54. szám alatti irat).

Az ítélet 6. oldalán a tényállás **I. pontjának** első bekezdés utolsó mondatát kiegészíti azzal, hogy 1.261.000.-forint szóródott szét a földön (feljelentés nyomozati iratok 5755. oldal), illetve e bekezdéshez az alábbi mondatot illeszti: „Ezt követően a három vádlott együtt szaladt a nem messze parkoló autójukhoz, majd beültek és elhajtottak a helyszínről.” (rendőri jelentés nyomozati iratok 5759. oldal).

Az ítélet 6. oldalán a tényállás I. pontjának második bekezdésében az eltulajdonított készpénz összegét 4.339.000.- forintra helyesbíti (feljelentés nyomozati iratok 5755. oldal).

Az ítélet 7. oldalán a tényállás **III. pont** első bekezdés második mondat első tagmondat helyébe illeszti, hogy: „I. r. és II. r. vádlottak a náluk lévő riasztópisztolyokkal mindketten megfenyegették a postai alkalmazottakat.....” (7. sz. tanú nyomozati vallomása 5292. oldal, 8.sz.tanú nyomozati vallomása 5302. oldal, 16.sz. tanú nyomozati vallomása 5306. oldal).

Az ítélet 8. oldalán a tényállás **IV. pontjának** második bekezdését pontosítja akként, hogy II. r. vádlott találta meg a sértett ruhájában a készpénzt (II. r. vádlottak nyomozati vallomása 7549-7550. oldal).

Az ítélet 8. oldalán a tényállás IV. pontjának utolsó bekezdését kiegészíti azzal, hogy sértett a fején a fali-nyakszirti területen a középvonaltól kissé balra 1,5 cm-es összefekvő szélű repesztett seb sérülést szenvedett el (ambuláns lap nyomozati iratok 4921. oldal és igazságügyi orvos-szakértői vélemény nyomozati iratok 6271. oldal).

Az ítélet 9. oldalán a tényállás **VII. pontjának** utolsó bekezdését kiegészíti azzal, hogy a Budmil sporttáskát a benne lévő tárgyakkal tanú 8. találta meg a Budapest III. kerület ... utcában (feljelentés kiegészítés nyomozati iratok 4813. oldal).

Az ítélet 9. oldalán a tényállás **VIII. pontjának** első bekezdését pontosítja azzal, hogy a bűncselekmény 2000. június 02. napja este 21:55 és 22:10 között történt (hivatalos feljegyzés nyomozati iratok 5371. oldal), illetve a sértett gépjárművének rendszáma helyesen: ... (9. sz. tanú vallomása nyomozati iratok 5498. oldal).

Az ítélet 11. oldalán a tényállás **IX. pontjának** utolsó bekezdését kiegészíti azzal, hogy 2. sz. sértett iratait 2000. június 10. napján tanú 11. találta meg a Budapest IV. kerület ... utcában, melyet a nyomozó hatóság aznap a sértettnek visszaadott (hivatalos feljegyzés és rendőri jelentés nyomozati iratok 5655-5661. oldal).

Az ítélet 11. oldalán a tényállás IX. pontjának utolsó bekezdését kiegészíti azzal, hogy 2. sz. sértett mindkét szem kötőhártyájának irritációja sérülést szenvedte el (ambuláns lap nyomozati iratok 5629. oldal).

Az ítélet 11. oldalán a tényállás **X. pont** első bekezdés utolsó mondatot kiegészíti azzal, hogy: „.....miközben I. r. és II. r. vádlottak a náluk lévő riasztópisztolyokkal mindketten megfenyegették az alkalmazottakat.” (10. sz. tanú nyomozati vallomása 4684. oldal, 11. sz. tanú nyomozati vallomása 4690. oldal, 12.sz. tanú nyomozati vallomása 4701. oldal).

Az ítélet 11. oldalán a tényállás **X. pont** utolsó bekezdésben a készpénz összegét pontosítja akként, hogy az a 2.568.015.- forintot meghaladta, de a 4.293.436.- forintot nem érte el. (... Takarékszövetkezet tájékoztató levele nyomozati iratok 4681. oldal).

Az ítélet 13. oldalán a tényállás **XIII. pont** második bekezdést kiegészíti azzal, hogy a pénzváltóban pánikriasztó van bekötve, de miután tanú 13. az öltözőből kijött, mobiltelefonon értesítette a rendőrséget (13.sz. tanú vallomása nyomozati iratok 4536-4537. oldal).

Az ítélet 13. oldalán a **XIII. pont** harmadik bekezdésben az eltulajdonított összeg helyesen 1.881.098.- forint (...Kft. jegyzőkönyve nyomozati iratok 4443. oldal).

Az ítélet 14. oldalán a tényállás **XIV. pont** első bekezdést kiegészíti azzal, hogy a pénzváltóban nincs riasztó felszerelve (Somos Gáborné tanú vallomása nyomozati iratok 4972. oldal).

Az ítélet 15. oldalán a tényállás **XVIII. pont** második bekezdésben az egyik alkalmazott nevét 14. sz. tanúra helyesbíti (14. sz. tanú vallomása nyomozati iratok 445. oldal).

Az ítélet 17. oldalán a tényállás **XXII. pont** második bekezdését kiegészíti azzal, hogy a pánccs szekrényben elhelyezett és a rablással veszélyeztetett érték nem állapítható meg, az a kétszázezer forintot meghaladta, de nem érte el a 2 millió forintot (... Takarékszövetkezet átirata nyomozati iratok 1159. oldal).

A fenti változtatásokkal a tényállás a Be. 351. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól mentessé vált, ezért a Be. 352. § (2) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

- - - o o o - - -

Az ítélet indokolása a Be. 258. § (3) bekezdés d.) pont alapján tartalmazza a bizonyítékok számbavételét. Ezt a másodfokú bíróság a felvett bizonyítás alapján az alábbiakkal egészíti ki.

III. r. vádlott a Budapest...szám alatt főfoglalkozású egyéni vállalkozóként üzemeltetett egy húsboltot, az APEH igazolása szerint nyilvántartásukban alkalmazotti kifizetésekről kontroll adatszolgáltatás nem áll rendelkezésre.

E húsboltban a becsatolt pénztárbizonylatok szerint 2000. augusztus 28. napján 11 óra 31 perckor, 2000. október 03. napján 17 óra 02 perckor és 2000. november 10. napján 10 óra 21 perckor történtek vásárlások.

1. és 2. számú 2010. június 14. napján kelt nyilatkozata szerint a tényállás I. pontjában szereplő bűncselekmény idején, 1999. szeptember 20. napján III. r. vádlottal közösen, születendő gyermekük részére vásároltak egész nap babakocsit és egyéb kiegészítőket.

A rendelkezésre álló bizonyítékok számbavétele egyebekben megfelel az iratok tartalmának, további kiegészítésre nem szorul.

Az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékokat a Be. 78. § (3) bekezdésében írtaknak megfelelően, egyenként és összességében értékelte, erről az ítélet 18-77. oldalon részletesen számot is adott, kifejtve, hogy miért vetette el a vádlottak módosított vallomását.

A bizonyítékoktól a tényálláshoz vezető következtetések során az elsőfokú bíróság logikai hibát nem vétett, a tényállásban leírt tények összhangban állnak a hitelesnek elfogadott bizonyítékokkal. A megállapított tényállás csak kisebb részben tartalmazott pontatlanságokat és hiányosságokat, melyeket a másodfokú bíróság korrigált.

III. r. vádlott védekezése kapcsán az ítéltábla rámutat, hogy az - az okirattal igazolt - tény, hogy a terhelt ebben az időben húsboltot üzemeltetett Békásmegyeren, önmagában nem zárja ki a terhére rótt cselekményekben való részvételét.

Az, hogy beszállítói - 3. és 4. számú tanú - mindig egyedül látták a boltban, illetve az APEH nyilvántartásában alkalmazotti kifizetésekről kontroll adatszolgáltatás nem áll rendelkezésre, nem azt jelenti, hogy alkalmi jelleggel nem segíthetett be valaki az eladói munkakör ellátásába, vagy hogy a vádlott rövidebb időre nem zárta be a boltot napközben, amikor szünetelt a kiszolgálás.

A pénztárbizonylatokon szereplő időpontok sem arra engednek következtetni, hogy egyszerre két helyszínen - a boltban és a bűncselekmény helyén - nem lehetett, mert sok esetben a bolt és az elkövetés helye közelsége miatt az utóbbi rövid idő alatt gépkocsival elérhető.

1. és 2. számú tanú nyilatkozatával kapcsolatban pedig nem maradhat értékelés nélkül, hogy több mint 10 évvel az esemény után emlékeztek napra pontosan a közös vásárlás tényére, ami megkérdőjelezi az emlékezetük lehetséges voltát és ezáltal a nyilatkozatuk hitelességét. Hasonló körülményekre átlagemberek legfeljebb szokásosan egy hétre visszamenően tudnak nyilatkozni.

Az elsőfokú bíróság nyomon követhető és ellenőrizhető módon megindokolta tényállási pontonként, hogy az egyes bizonyítékokat miért fogadta el, azokból milyen következtetést vont le és a megállapított tényeket mi alapján találta bizonyítottnak.

II. r. vádlott nyomozás során tett beismerő és társaira terhelő vallomása alapján állapította meg, mely több tényállási pont tekintetében összhangban állt III. r. vádlott legelső nyilatkozatával, melyben a cselekmények részleteit illetően is egyezően vallottak. A II. r. vádlott beismerő vallomását alátámasztották a helyszíni szemle jegyzőkönyvek és a tanúk vallomásai. Vitathatatlan, hogy a tényállások túlnyomó többségében a felismerésre bemutatás nem vezetett eredményre, azonban a tanúk vallomásai - különös tekintettel az elkövetés módra és a cselekmények lefolyására, az abban résztvevők által megvalósított magatartásokra - megerősítették a II. r. vádlott által tett nyilatkozatot.

A bizonyítékok értékelése alapján az elsőfokú bíróság helytálló következtetéssel jutott arra, hogy kétséget kizáró módon bizonyított a cselekmény I. r. és III. r. vádlott általi elkövetése.

A felmentésére irányuló fellebbezések az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységének a kritikái, melyek a meglévő, már mérlegelt bizonyítékok újraértékelését, és a terheltek tagadásból álló védekezésének elfogadását célozták. Az irányadó perrendi szabályok szerint azonban - a megalapozott tényálláshoz kötöttség folytán - ez a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetett.

- - - o o o - - -

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést I. r. és III. r. vádlottak bűnösségére.

A minősítés tekintetében az ítéletábra a vagyon elleni bűncselekmények tekintetében az elsőfokú bírósággal egyező álláspontra helyezkedett.

A személyi szabadság megsértése büntetteinek megállapítása körében is a törvényszék helyesen fejtette ki, hogy amennyiben a rablás befejezése után fenntartja az elkövető a sértett mozgási szabadságától megfosztott állapotát, a rablással a személyi szabadság megsértésének büntette valóságos anyagi halmazatot képez, ez megfelel a töretlen bírói gyakorlatnak is (6/2012. számú büntető elvi határozat).

A személyi szabadság megsértésének elkövetési magatartásába beletartozik minden olyan cselekvés, amely alkalmas arra, hogy a sértettet mozgásában korlátozza. Az elkövetési magatartást a terhelti oldalon általában aktív magatartás jellemzi, de előfordulhat, hogy a cselekményt mulasztással követik el, amikor a sértett saját gondatlanságából kerül olyan

helyzetbe, hogy a mozgása korlátozódik, az elkövető ezt felismeri és annak ellenére, hogy erre módja, lehetősége lenne, szándékos magatartásával nem tesz ellene semmit.

A XIX. pontbeli cselekmény esetében a vádirati és ítéleti tényállás egyezően tartalmazza, hogy „az éppen a mellékhelyiségben tartózkodó tanú 15. magára zárta a helyiség ajtaját”. Nincs bizonyíték arra nézve, hogy a vádlottak tudták, hogy valaki tartózkodik a mellékhelyiségben és arra sem, hogy szándékuk arra irányult volna, hogy tanú 15. is korlátozzák helyválasztási jogában és mozgási szabadságában. Ezért e sértett vonatkozásában bűncselekmény elkövetése nem róható a vádlottak terhére. Mivel a személyi szabadság megsértésének rendbelisége a sértettek számához igazodik, a másodfokú bíróság a minősítést megváltoztatta, a szabadság és emberi méltóság elleni bűncselekményeket I. r. és III. r. vádlott esetében is 6 rendbelinek minősítette, melyből a III. r. vádlott 4 rendbelit társtettesként, 2 rendbelit bűnsegédként követett el.

- - - 0 0 0 - - -

A Btk. 83. § (1) bekezdés értelmében a büntetést - céljának (37. §) szem előtt tartásával - a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény és az elkövető társadalomra veszélyességéhez, a bűnösség fokához, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

Az ítélet tábla nem találta alaposnak az ügyész - súlyosításra irányuló - fellebbezését.

Kétségtelen tény, hogy a vádlottak által megvalósított rablásokat a törvényalkotó a legkiemelkedőbb tárgyi súlyú magatartások közt helyezte el, hiszen ezek büntetési tétele öt évtől tíz évig, illetve öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés.

A vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyesség vizsgálatánál el nem mellőzhető jelentőséggel bír, hogy a jelen eljárás tárgyát képező cselekmények óta rendezett családi körülmények között élnek, bejelentett munkahellyel, legális jövedelemmel rendelkeznek, a törvénnyel összeütközésbe nem kerültek. Ezek a körülmények arra utalnak, hogy a jövőben törvénytisztelő életmódot kívánnak folytatni és korábbi, kifogásolható életvitelükkel felhagytak.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében értékelendő enyhítő és súlyosító körülményeket szinte hiánytalanul feltárta és súlyuknak megfelelően értékelte.

A súlyosító körülmények körét az ítélet tábla kiegészíti a cselekmények gátlástalan, több esetben rendőri intézkedést színlelve, löfegyver utánnal, útonálló módon történő elkövetésével.

Az időmúlás figyelembe vétele megfelel az 56/2007. számú BK vélemény III/10. pontjában foglalt iránymutatásnak, mely szerint ezen enyhítő körülménynek nagyobb a nyomatéka, ha megközelíti az elévülési időt. Jelen esetben a másodfokú elbírálásig a cselekmények elkövetésétől 12-14 év telt el, mely a súlyosabban

minősülő rablások esetében az elévülési időt megközelíti, míg a többi bűncselekmény esetében az elévülési időt jóval meghaladja.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága több magyar vonatkozású ügyben is foglalkozott a tisztességes tárgyaláshoz való jog kérdésével az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikke alapján. Ez ugyanis kimondja, hogy „Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.”

Ez a jelentős időmúlás I. r. és III. r. vádlottaknak nem felróható, hiszen az iratanyagból megállapítható, hogy az időmúlás arra vezethető vissza, hogy a terjedelmes ügy felderítése hosszas, több tárgyalási napot felölelő bizonyítási eljárást igényelt, illetve hatályon kívül helyezés miatt az eljárás megismétlésére került sor.

Elsődlegesen az időmúlásra, mint különös méltánylást érdemlő [Btk. 87. § (5) bekezdés, Btk. 87/A. § (1) bekezdés e.) pont], nagy nyomatékkel értékelendő enyhítő körülményre tekintettel látta indokoltnak a másodfokú bíróság a szabadságvesztés tartamának felülbírálatát, melynek eredményeként a fegyházbüntetést mindkét vádlottal szemben - a mellékbüntetés tartamának érintetlenül hagyása mellett - 2-2 évvel enyhítette.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés mértékéből kiindulva ez nem tekinthető a büntetés jelentéktelen megváltoztatásának [Be. 371. § (2) bekezdés és Bkv. 16. számú kollégiumi vélemény].

III. r. vádlott esetében - beismerő vallomására és arra tekintettel, hogy a cselekmények megvalósításában társai magatartásához képest szerepe sok esetben kisebb súlyú volt (sofőrként szállította őket a helyszínre, az ajtóban állt) - az ítéltábla Btk. 87. § (2) bekezdés b.) pont alkalmazásával szabta ki a szabadságvesztés büntetést.

Az ítéltábla nem találta indokoltnak járművezetéstől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását a vádlottakkal szemben.

A Btk. 58. § (1) bekezdés értelmében a járművezetéstől el lehet tiltani azt, aki bűncselekmények elkövetéséhez járművet használ. A törvény nem teszi kötelezővé a mellékbüntetés alkalmazását, hanem minden esetben a bíróság értékelési körébe utalja az alkalmazás szükségességének az eldöntését. A bizonyítékok alapján jelen ügyben megállapítható, hogy az elkövetők rendszeresen gépkocsival utaztak a bűncselekmények helyszínére, onnan gépkocsival menekültek el, sőt, külön erre a célra vásároltak is járművet a nagykörösi piacon, hogy a saját tulajdonukban lévő autó használata miatti lebukás kockázatát csökkentsék. A járművezetéstől eltiltás kiszabása az ún. mozgó bűnözés hatásos megelőzésére szolgál. A másodfokú bíróság megítélése szerint azonban a cselekmények elkövetése után 12-14 évvel,

amikor a terheltek életvitelében pozitív irányú változás állt be, illetve munkájuk ellátásához gépkocsi használata elengedhetetlen feltétel, e mellékbüntetés alkalmazása a büntetési célokra túlmutató hátrányt jelentene.

A polgári jogi igény elbírálása körében az ítélet rendelkezése megfelel a Be. 335. § (1) bekezdésben foglaltaknak, annak megfogalmazását a másodfokú bíróság helyesbítette, a polgári jogi igény **érvényesítését** utasította egyéb törvényes útra.

Fenti indokokra figyelemmel az ítélet tábla - a Be. 363. § (2) bekezdés b.) pont alapján tárgyaláson eljárva - a Be. 370. § alkalmazásával a Be. 372. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét I. r. és III. r. vádlottakkal szemben megváltoztatta, míg egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdés alapján helyben hagyta.

Az ügyben jelentős számú bűnjelet foglaltak le, a Fővárosi Törvényszék e tárgyak tekintetében nem tisztázta, hogy azokat kitől foglalták le, kinek a tulajdonát képezik, igényt tart-e rájuk valaki. E járulékos kérdés vizsgálata túlmutat a másodfokú eljárás keretein, ezért az ítélet tábla felhívta az elsőfokú bíróságot a Be. 571. § szerinti különleges eljárást lefolytatására.

Tekintettel arra, hogy vádlotti és védői fellebbezések enyhítésre irányulóan eredményre vezettek, a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381. § (2) bekezdés alapján az állam viseli.

A Fővárosi Ítélet tábla ítélete elleni fellebbezést a Be. 386. § (1) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2013. év szeptember hó 12. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Sárecz Szabina Martina s.k.
előadó bíró

Dr. Sebe Mária s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 2012. június 26. napján kelt 14.B.1655/2010/88. számú ítélete I. r. és III. r. **vádlottakkal** szemben a Fővárosi Ítélet tábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.386/2012/39. számú ítéletében foglalt változtatásokkal **2013. év szeptember hó 12. napján jogerős és végrehajtható.**

Budapest, 2013. év szeptember hó 12. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelűl: